

การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ..... คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ.....

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๓๐ (๑) และมาตรา ๒๖๗ (๑) ของรัฐธรรมนูญ เพื่อกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ สภาผู้แทนราษฎร ของหมวด ๗ รัฐสภา และบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ของหมวด ๑๒ องค์การอิสระ ของรัฐธรรมนูญ และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง สามารถดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งและควบคุมดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

มาตรา ๑๓๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบกับมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

เป็นการไม่ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป ขึ้นใช้บังคับ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสามร้อยห้าสิบคน และดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองรวมจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยในการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๑) กำหนดวันเลือกตั้ง (๒) กำหนดวันรับสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (๓) จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่แต่ละ

จังหวัดจะมีและจำนวนเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด และ (๔) กำหนดสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ ทั้งนี้ ภายในห้าวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปใช้บังคับ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปพร้อมกันทั่วราชอาณาจักรตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดไว้ หากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามว่าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปตามกำหนดวันเดิมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือเรียบร้อย คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

ส่วนกรณีที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อกำหนดวันเลือกตั้งและกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง แต่ในกรณีของการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หากคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดวันเลือกตั้ง รวมทั้งออกประกาศให้ยื่นหรือขยายระยะเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งเฉพาะในการเลือกตั้งนั้นได้ เพื่อให้เหมาะสมและจำเป็นแก่การดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยรวดเร็ว สุจริตและเที่ยงธรรม

(๒) กำหนดให้มีเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ได้แก่ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด โดยในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ใดขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หรือละทิ้งหน้าที่หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้ว รายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

(๓) กำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะมีและกำหนดวิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้เขตเลือกตั้งนั้นจนกว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งใหม่

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เนื่องจากมีเหตุอันสมควร สามารถแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งไว้ในแต่ละเขตเลือกตั้งภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้ง ให้ดำเนินการแจ้งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้ การแจ้งเหตุดังกล่าวไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นอกจากนี้ ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว แต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร ต้องถูกจำกัดสิทธิบางประการ ได้แก่ (๑) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๒) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น หรือสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา และ (๓) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

โดยการจำกัดสิทธิดังกล่าวให้มีกำหนดเวลาสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิเลือกตั้งครั้งนี้ต่อจากกำหนดเวลาครั้งก่อน

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยกำหนดให้ผู้ซึ่งประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องเป็นผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้งและได้รับการสรรหาตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง โดยจะสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขตมิได้และต้องไม่เป็นบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ นอกจากนี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคืนเงินค่าธรรมเนียมนิยมการสมัคร โดยในกรณีที่ผู้สมัครรายใดได้คะแนนมากกว่าร้อยละห้าของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งคืนเงินค่าธรรมเนียนิยมการสมัครให้เป็นรายได้ของพรรคการเมืองที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก เว้นแต่ผู้สมัครนั้นกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นอันทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ โดยกำหนดให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งมีสิทธิส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อได้พรรคละหนึ่งบัญชีมีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบบัญชี และต้องดำเนินการสรรหาผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง นอกจากนี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคืนเงินค่าธรรมเนียนิยมการสมัคร โดยในกรณีที่พรรคการเมืองใดมีผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อได้รับเลือกตั้ง ให้คืนเงินค่าธรรมเนียนิยมการสมัครให้เป็นรายได้ของพรรคการเมืองนั้นห้าพันบาทต่อผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อหนึ่งคน เว้นแต่พรรคการเมืองหรือผู้สมัครนั้นกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นเป็นใจกับบุคคลอื่นอันทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง วิธีการหาเสียงเลือกตั้ง การออกเสียงลงคะแนน การออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง การนับคะแนน การรวมคะแนน และการประกาศผลการเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและกำกับการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ทั้งในกรณีที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งครบทุกเขตเลือกตั้ง และกรณีที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งยังไม่ครบทุกเขต แต่มีจำนวนถึงร้อยละเก้าสิบห้าของเขตเลือกตั้งทั้งหมด ส่วนในกรณีที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งเพิ่มขึ้นให้ดำเนินการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อตามวิธีการที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ใหม่และจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ถูกต้องตรงตามผลการคำนวณนั้นทุกครั้งที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งเพิ่มขึ้น เว้นแต่จะพ้นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันเลือกตั้งทั่วไป อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีการคำนวณใหม่แล้วทำให้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดลดลง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นในลำดับท้ายตามลำดับพันจากตำแหน่ง โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองผู้ใดที่ต่อพันจากตำแหน่งดังกล่าวนี้ ให้ถือว่ายังคงเป็นผู้สมัครตามลำดับหมายเลขเดิมในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง

(๙) กำหนดมาตรการในการดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม โดยในกรณีก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งสืบสวนหรือไต่สวน

แล้วเห็นว่ามีความหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีความหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำ สบับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่าการกระทำดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครที่กระทำการเช่นนั้นทุกรายไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่ง และในกรณีที่ผู้สมัครผู้นั้นได้คะแนนอยู่ในลำดับที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้สั่งยกเลิกการเลือกตั้งและให้มีการเลือกตั้งใหม่ แต่ในกรณีที่มีความหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ผู้นั้น

ส่วนในกรณีที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม แต่ไม่ได้ความชัดว่าเป็นการกระทำของผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณา ในกรณีที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่สำหรับเขตเลือกตั้งนั้น และให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้งนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัย และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้มีการเลือกตั้งใหม่โดยเร็ว แต่ในกรณีที่มีความหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ผู้นั้นด้วย

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้กรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดและเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ไม่ว่าจะมีคำร้องขอหรือไม่ ให้ศาลฎีกาสั่งให้ผู้นั้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งครั้งที่เป็นเหตุให้ศาลฎีกามีคำสั่งเช่นว่านั้น จำนวนค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ศาลฎีกาพิจารณาจากหลักฐานการใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอต่อศาล

๑.๕ การกีดกันจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

การดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดจะทำให้การจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตลอดจนปรับปรุงกลไกการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนมากยิ่งขึ้น

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

สามารถจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และดำเนินการเรียกประชุมรัฐสภาได้

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

- ๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย มีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด
ไม่มี
การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

- ๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชน ทำภารกิจนี้

เนื่องจากมาตรา ๒๒๔ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ การเลือกตั้งในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการเพื่อสนับสนุนงานของคณะกรรมการ การเลือกตั้ง

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชน หรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และชุมชนอื่น รวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไป ให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและเฝ้าระวัง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม

- ๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำ ภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคล จากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน เพื่อให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย

- ๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชน มากกว่าหรือไม่

โดยที่มาตรา ๒๒๔ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ การเลือกตั้งในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการ การเลือกตั้งจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ทำภารกิจนี้

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

- ๓.๑ การจัดทำภารกิจนี้มีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ ((ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง การเลือกตั้ง

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่
ไม่ได้ เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้
ต้องจัดทำเป็นกฎหมาย

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้
เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องจัดทำ
เป็นกฎหมาย และมาตรา ๒๖๗ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน
นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากการจัดหรือดำเนินการให้มีการ
จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปต้องจัดพร้อมกันทั่วประเทศ

ทயอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากต้องดำเนินการจัดให้มีการ
เลือกตั้งตามกรอบระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากมาตรา ๑๓๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องตราเป็น
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม (ข้ามไปข้อ ๓.๗) กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม (ทั้งควบคุมและส่งเสริม)

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตลอดจนป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำอันเป็นการทุจริต
ในการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
มีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งและมีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวน โดยในกรณี
ที่พบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมิได้เป็นไปโดยสุจริต
หรือเที่ยงธรรม ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเลือกตั้ง และสั่งให้
ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยได้ นอกจากนี้ ยังกำหนดให้

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และชุมชนอื่น รวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบและเฝ้าระวังเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

ไม่มี

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่

มีการใช้ระบบคณะกรรมการ ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

มีความจำเป็นอย่างไร

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนด หน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อ และการถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลการออกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน และการประกาศผลการนับคะแนน ส่วนคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีหน้าที่เกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนในที่เลือกตั้งและนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง ทั้งนี้ การนำระบบคณะกรรมการ มาใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะทำให้เกิดความรอบคอบ มีความโปร่งใส และเกิดการตรวจสอบ การดำเนินการต่าง ๆ มากกว่าการให้เจ้าหน้าที่คนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่ซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่น

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

ไม่มี

๓.๘.๓ องค์กรประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

ไม่มี

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

ไม่มี

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และคณะกรรมการ ประจำหน่วยเลือกตั้งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด
 การกำหนดโทษทางอาญาย่อมทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมือง เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด ๆ คำนึงถึงผลร้ายจากการกระทำความผิดและโทษที่จะได้รับที่รุนแรง

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร
 เนื่องจากการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการกระทำอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งนั้นส่งผลกระทบต่อ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งจะเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตย และย่อมจะส่งผลต่อการได้มาซึ่งฝ่ายบริหารของประเทศ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการทุจริตในเรื่องนี้จึงมีความร้ายแรงและจำเป็นต้องกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำความผิดไว้

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๔.๒ กรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

มีการยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๗/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชน

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- เชิงบวก

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย เพื่อให้การเลือกตั้งดังกล่าวเป็นไปอย่างสุจริต

และเที่ยงธรรม เมื่อการเลือกตั้งดังกล่าวเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ประชาชนก็จะมีผู้แทนที่มีความรู้ความสามารถและมีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งจะสามารถทำหน้าที่ดูแลรักษาผลประโยชน์ของประชาชนได้อย่างเต็มที่ อันจะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้นและส่งผลดีต่อการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทุกภาคส่วน

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือประชาชนที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ที่อาจมีโทษทางอาญา การถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง หรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

(๑) สิทธิและเสรีภาพในความเสมอกันในกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญ

กำหนดให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง มีหน้าที่ต้องตรวจสอบดูแลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่พบเห็นการกระทำใดมิได้เป็นไปตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งต้องรายงานให้คณะกรรมการทราบโดยทันทีเพื่อดำเนินการต่อไป ถ้าหากไม่รายงานโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางวินัยและให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจแก่ผู้นั้นโดยเร็ว (มาตรา ๘๓)

(๒) เสรีภาพในเคหสถานตามมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ

ในการสืบสวนหรือไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอาจมีความจำเป็นต้องเข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจ ค้น ยึด หรืออายัด ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานใด ที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมนั้น (หมวด ๗ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม)

(๓) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญ

การกำหนดข้อจำกัดในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยการหาเสียงเลือกตั้งให้ทำได้จนถึงวันก่อนวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๗๐) และห้ามการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ (ร่างมาตรา ๗๑) และห้ามมิให้ผู้ใดหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประโยชน์หรือเป็นโทษแก่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดภายในสามวันก่อนวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๗๒) ทั้งนี้เพื่อป้องกันการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างพรรคการเมืองและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๔) สิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดกตามมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญ

กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดให้ เสนอให้

สัญญาว่าจะให้หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครผู้ใด หรือให้งดเว้นลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครผู้ใด หรือให้ลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด (ร่างมาตรา ๑๓๗)

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการของบุคคลที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ว่าจะป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และประชาชนทั่วไป

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นเพียงใด และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์หลายประการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้แก่

- การกำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้งต้องคำนึงถึงค่านึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (มาตรา ๓๐)

- ในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถแจ้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งหรือกำหนดให้แจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน (มาตรา ๓๓)

- เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการออกเสียงลงคะแนนให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายจัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการออกเสียงลงคะแนนของบุคคลดังกล่าวไว้เป็นพิเศษ โดยอาจกำหนดให้มีการจัดที่เลือกตั้งสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ ไว้เป็นกรณีพิเศษก็ได้ (มาตรา ๔๓)

- คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขตเลือกตั้งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (มาตรา ๑๐๘)

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

กระบวนการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมจะทำให้สามารถคัดเลือกผู้แทนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถและความซื่อสัตย์สุจริต อันจะสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยได้โดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งในการพิจารณากฎหมายและการตรวจสอบควบคุมฝ่ายบริหาร อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศและประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

-

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

-

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอย่างน้อยเพียงใด

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

- กำหนดให้การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในหลายขั้นตอนกระทำได้โดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะเกิดความสะดวกรวดเร็ว และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
- กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งพบเห็นการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มีหน้าที่ต้องแจ้งการกระทำความผิดดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อดำเนินการต่อไป (ร่างมาตรา ๘๓) โดยการมีบทบัญญัติในลักษณะนี้จะทำให้เกิดการทำงานเชิงรุก
- ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เปิดโอกาสให้สภาองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และชุมชนอื่น รวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไป มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและเฝ้าระวังการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย (ร่างมาตรา ๙) นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองส่งผู้แทนไปประจำอยู่ ณ ที่เลือกตั้งเพื่อสังเกตการณ์การออกเสียงลงคะแนนและการนับคะแนนได้อีกด้วย (ร่างมาตรา ๕๖) กระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐด้วย

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

กำหนดให้การดำเนินการจัดการเลือกตั้งในขั้นตอนต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าเป็นหลัก ได้แก่ การกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องกำหนดให้สามารถใช้หีบบัตรเลือกตั้งเดิมได้ด้วย (ร่างมาตรา ๘๖) และการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถกำหนดให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีอื่นนอกจากการลงคะแนนโดยบัตรเลือกตั้งก็ได้ หากการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีนั้นสามารถป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งได้ไม่น้อยกว่าและสะดวกกว่าการออกเสียงลงคะแนนด้วยบัตรเลือกตั้งและมีค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าการใช้บัตรเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๘๕) นอกจากนี้ในการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักร คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของกระทรวงการต่างประเทศอาจกำหนดให้มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักรก็ได้ หากจะเป็นการสะดวกรวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าการนับคะแนนในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๑๑๔)

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการในการจัดการเลือกตั้งไปจากเดิมบางประการ เช่น การลงคะแนนเลือกตั้ง การคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ การสรรหาตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ดังนั้น ผู้ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามทั้งในส่วนเจ้าหน้าที่หรือพรรคการเมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้งจึงต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นภารกิจสำคัญในการคัดเลือกผู้แทนของประชาชนในการใช้อำนาจนิติบัญญัติ แม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวจะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก แต่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการดำเนินการดังกล่าว นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนบางประการ แต่การจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสุจริตและเที่ยงธรรม

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้ เป็นไปตามโครงสร้างองค์กรและกรอบอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีอยู่เดิม

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

มีการกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยว่าจะต้องได้รับการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๙)

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีโดยแยกเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน เป็นไปตามงบประมาณปกติของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณ หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดการเลือกตั้ง ดังนี้

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันเลือกตั้ง กำหนดวันรับสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดจะพึงมีและจำนวนเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด และกำหนดสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ ในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๑๒)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี พร้อมกับชื่อของพรรคการเมืองให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๓)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศเขตเลือกตั้งในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒๘)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งปิดประกาศการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งไว้ ณ ที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๐)

- ให้บุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นมีเหตุอันสมควร ในกรณีที่ประกาศรายชื่อดังกล่าวมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อดำเนินการแก้ไขได้ (ร่างมาตรา ๓๔)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง และปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน (ร่างมาตรา ๓๖)

- ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศวิธีการหรือสถานที่รับสมัครภายในสามวันนับแต่วันที่คณะกรรมการกำหนดวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔๔)

- ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งอย่างน้อยให้มีชื่อตัว ชื่อสกุล และรูปถ่ายของผู้สมัคร พรรคการเมืองที่สังกัด และหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่จะใช้ในการออกเสียงลงคะแนน ภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๔๗) เมื่อคณะกรรมการรับสมัครผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดแล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในสามวันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๖๐)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแต่ละคน และของพรรคการเมืองที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๖๔)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศประเภทของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้สมัคร พรรคการเมือง และประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ร่างมาตรา ๖๖)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยรายงานสรุปรายรับและรายจ่ายของผู้สมัครแต่ละคนและพรรคการเมืองแต่ละพรรคโดยประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (มาตรา ๖๙)

- ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมดของหน่วยเลือกตั้งนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งไว้ในที่เปิดเผย (ร่างมาตรา ๘๘)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือแล้วประกาศให้ประชาชนที่อยู่ ณ ที่เลือกตั้ง ได้ทราบ (ร่างมาตรา ๑๐๔)

- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๐๘)

- ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามวัน ให้คณะกรรมการประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรแยกตามประเทศ (ร่างมาตรา ๑๑๓)

- เมื่อการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ประกาศผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งนั้น จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ และจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือจากการออกเสียงลงคะแนน ทั้งนี้ ให้กระทำโดยเปิดเผย (ร่างมาตรา ๑๒๑)

- เมื่อรวบรวมผลการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น รวมทั้งคะแนนที่ได้จากการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งและคะแนนที่ได้จากการลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนน ผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๒๔)

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้สะดวกมากยิ่งขึ้น เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ หรืออาจประกาศหรือเผยแพร่ผ่านระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกก็ได้ โดยหากระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย (ร่างมาตรา ๕)

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประสานข้อมูลหลักฐานการทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มาใช้เป็นฐานในการกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดพึงมี (ร่างมาตรา ๒๖) และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓๖) นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมแจ้งคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลใดต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อดำเนินการแก้ไขทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้สอดคล้องกัน (ร่างมาตรา ๓๙)

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมายได้แก่

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก

ตำแหน่งดังกล่าวเป็นประธานองค์กรอิสระซึ่งมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาในการดำเนินการเท่าใด

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันเลือกตั้งกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่แต่ละจังหวัดจะมีและจำนวนเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด และกำหนดสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ ในราชกิจจานุเบกษา ภายในห้าวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๒)

(๒) กรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปพร้อมกันทั่วราชอาณาจักรตามวันที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามว่าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปตามกำหนดวันเดิมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือเรียกร้อย คณะกรรมการจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๑๕)

(๓) การฟ้องคดีหรือการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งอันมิใช่เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุที่จะฟ้องคดีหรือยื่นคำร้อง (ร่างมาตรา ๑๗)

(๔) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง และที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน (ร่างมาตรา ๓๐)

(๕) ในกรณีที่บุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งว่าไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งมิใช่เหตุอันสมควร ให้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง (ร่างมาตรา ๓๓)

(๖) เมื่อมีการประกาศกำหนดวันเลือกตั้งครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง และปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน (ร่างมาตรา ๓๖)

(๗) หากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อในรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งก็ให้ส่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่รับคำร้องโดยแสดงผลไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๓๗)

(๘) กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศวิธีการหรือสถานที่รับสมัครภายในสามวันนับแต่วันที่คณะกรรมการกำหนดวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔๔)

(๙) กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๔๗)

(๑๐) เมื่อคณะกรรมการรับสมัครผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดแล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในสามวันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๖๐)

(๑๑) ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามวัน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร แยกตามประเทศ (ร่างมาตรา ๑๑๓)

(๑๒) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๒๘)

(๑๓) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งที่การยึดหรืออายัดอยู่ในเขตศาลภายในสามวันนับแต่วันยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้ให้ เสนอให้สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครผู้ใด หรือให้งดเว้นลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครผู้ใด หรือให้ลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด โดยเมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวให้แล้วเสร็จภายในห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้อง (ร่างมาตรา ๑๓๗)

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

กำหนดให้การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องเป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม กล่าวหาญ และปราศจากอคติทั้งปวง ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑๕ ของรัฐธรรมนูญ

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อย่างไร
ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ตรวจการเลือกตั้งพบเห็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกระทำการใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้รายงานคณะกรรมการหรือกรรมการโดยทันที และให้คณะกรรมการหรือกรรมการมีอำนาจสั่งเปลี่ยนกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือ

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ให้รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๑๙)

(๒) ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ใดขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หรือละทิ้งหน้าที่ หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ (ร่างมาตรา ๒๒)

(๓) ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ผู้ตรวจการเลือกตั้ง และเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง ที่จะต้องตรวจสอบดูแลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หากพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน หรือเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งมีหน้าที่ตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่รายงานให้คณะกรรมการทราบโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางวินัย และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจแก่ผู้นั้นโดยเร็ว และแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบด้วย ในกรณีที่ผู้ไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง ให้ถือว่าละทิ้งหน้าที่หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๘๓)

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีสิทธิยื่นคัดค้านต่อคณะกรรมการว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง ที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง หรือที่ตนสมัครรับเลือกตั้ง หรือที่พรรคการเมืองส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งแล้วแต่กรณี มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๔๑) นอกจากนี้ เปิดโอกาสให้สภาองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และชุมชนอื่น ประชาชนทั่วไป และผู้แทนพรรคการเมือง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและเฝ้าระวัง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอีกด้วย (ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๕๖)

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้นหรือไม่

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

๙.๒ มีกรอบในการตรารอบบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอื่นใดที่จำเป็นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งหรือที่มีได้มีบัญญัติไว้แล้วเป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้

มาตรา	กำหนดเวลา
มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยกรรมการแต่ละคนอาจอยู่ ณ สถานที่แตกต่างกันได้ และให้เลขาธิการดำเนินการบันทึกเสียงและภาพเก็บไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๙ การส่งเสริม สนับสนุน การรวมตัวกัน และการดำเนินการให้สภาองค์กรชุมชน ชุมชนอื่น และประชาชนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและเฝ้าระวัง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และการรายงานหรือแจ้งเบาะแสของสภาองค์กรชุมชน ชุมชนอื่น และประชาชนทั่วไปให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรการคุ้มครองมิให้เกิดอันตรายแก่ผู้แจ้งเบาะแส รวมตลอดทั้งมาตรการรักษาความลับให้แก่ผู้แจ้งเบาะแสด้วย	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๘ การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๙ (๑) ในกรณีที่หน่วยเลือกตั้งใดมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินแปดร้อยคนอาจแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๙ วรรคสอง การแต่งตั้งและการฝึกอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๙ วรรคสี่ หากกรรมการพบเห็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยผู้ใดกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือกระทำการใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กรรมการจะสั่งให้ระงับหรือยับยั้งการดำเนินการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยในเขตเลือกตั้งที่พบเห็นการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำนั้นก็ได้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ตาม	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้

มาตรา	กำหนดเวลา
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	
มาตรา ๒๑ การแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๒๗ เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองและประชาชนมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการแบ่งเขตเลือกตั้งตาม (๑) และ (๒) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๓๓ การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งวิธีการแจ้งเหตุทางอิเล็กทรอนิกส์ บุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ สถานที่รับแจ้งเหตุ การพิจารณาการแจ้งเหตุ และการอุทธรณ์ในกรณีทีบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งนั้นมีเหตุอันสมควรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วย ในการนี้ให้คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดของเหตุที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาของบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งด้วย	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เพื่อดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๔๐ การห้ามย้ายบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายในสองปีนับแต่วันที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านตามมาตรา ๔๐ (๑) ไม่ให้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ สถานศึกษา หรือสถานประกอบการ หรือสถานที่อื่นใดที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ที่ย้ายเจ้าหน้าที่ นักศึกษา หรือพนักงานของตน หรือบุคคลที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เข้ามาในทะเบียนบ้านของหน่วยงานของรัฐ สถานศึกษา หรือสถานประกอบการ หรือสถานที่อื่นใดดังกล่าวแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๔๔ กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีการเปลี่ยนวิธีการหรือสถานที่รับสมัครก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก

มาตรา	กำหนดเวลา
กำหนดโดยจะกำหนดให้การรับสมัครของแต่ละเขตเลือกตั้งในจังหวัดเดียวกันกระทำในสถานที่เดียวกันก็ได้	พ ะ ร าช บั ญ ญั ตี ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๕๑ ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจะถอนการสมัครหรือเปลี่ยนแปลงผู้สมัครได้เฉพาะกรณีผู้สมัครตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พ ะ ร าช บั ญ ญั ตี ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครผู้ใดเห็นว่าผู้มีชื่อในประกาศรายชื่อที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ประกาศตามมาตรา ๔๗ ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยเช่นใดแล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัยไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อดำเนินการตามคำวินิจฉัยต่อไปโดยเร็ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พ ะ ร าช บั ญ ญั ตี ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๕๖ การปฏิบัติงานของผู้แทนพรรคการเมืองเพื่อสังเกตการณ์การออกเสียงลงคะแนนและการนับคะแนนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พ ะ ร าช บั ญ ญั ตี ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๖๗ พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง และสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใด ให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลซึ่งเป็นการให้ตามปกติประเพณีหรือเมื่อมีเหตุอันสมควรไม่ให้ถือว่าเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามจำนวน หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พ ะ ร าช บั ญ ญั ตี ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๗๐ เพื่อประโยชน์แห่งความเที่ยงธรรมและความเป็นระเบียบเรียบร้อย คณะกรรมการจะกำหนดวิธีการหาเสียงให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองต้องกำหนดก็ได้	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พ ะ ร าช บั ญ ญั ตี ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๗๒ การหาเสียงเลือกตั้งจะกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก

มาตรา	กำหนดเวลา
คณะกรรมการกำหนด โดยต้องหารือกับพรรคการเมือง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสื่อมวลชนทั้งสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้วย	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๗๓ การหาเสียงเลือกตั้งด้วยวิธีการอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๔ คณะกรรมการจะกำหนดให้ต้องทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้โดยคำนึงถึงความเท่าเทียม ความเสมอภาค และความเที่ยงธรรมของพรรคการเมืองและผู้สมัคร	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๘๒ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่สนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ในการนี้ คณะกรรมการจะขอให้หน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนด้วยก็ได้	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๘๕ การออกเสียงลงคะแนนด้วยบัตรเลือกตั้งและโดยวิธีอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๙๓ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการลงคะแนนให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพ ผู้สูงอายุและการออกเสียงลงคะแนนแทนบุคคลดังกล่าวการอำนวยความสะดวกโดยการจัดที่เลือกตั้งเป็นกรณีพิเศษและการลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ สถานที่ดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๐๓ กำหนดที่เลือกตั้งใหม่หรือประกาศงดลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๐๔ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้งของหีบบัตรเลือกตั้ง และจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรเลือกตั้ง และจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ แล้วประกาศให้ประชาชนที่อยู่ ณ ที่เลือกตั้งได้ทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง คณะกรรมการจะกำหนดให้ลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขตเลือกตั้งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติ

มาตรา	กำหนดเวลา
กำหนดก็ได้	ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๐๘ วรรคสี่ การขอใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขตเลือกตั้งสถานที่และจำนวนที่เลือกตั้งกลาง วันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน การออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนน การส่งบัตรเลือกตั้ง และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด วันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิต้องเป็นวันเดียวกันทุกแห่งและจะกำหนดให้ลงคะแนนเกินหนึ่งวันมิได้	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๑๐ การขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร สถานที่และจำนวนที่เลือกตั้งกลาง วันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน การออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนน การส่งบัตรเลือกตั้ง และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๑๑ ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิเลือกตั้งในประเทศใด ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายจัดให้มีการออกเสียงลงคะแนนในประเทศนั้น โดยอาจให้มีสถานที่ลงคะแนน หรือให้มีการออกเสียงลงคะแนนทางไปรษณีย์ หรือโดยวิธีอื่นใดที่มีใช่เป็นการจัดตั้งสถานที่ออกเสียงลงคะแนนก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามความเหมาะสมของประเทศนั้น และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๑๔ ในการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักร คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของกระทรวงการต่างประเทศอาจกำหนดให้มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักรก็ได้ หากจะเป็นการสะดวก รวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าการดำเนินการตามวรรคหนึ่งทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด เมื่อกรณีเห็นเป็นการ สมควร
มาตรา ๑๑๘ การนับคะแนนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งต้องกำหนดให้มีการนับคะแนนที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายในช่อง “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” ด้วย	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๒๑ การประกาศผลการนับคะแนน การรายงานผลการนับคะแนน และการรายงานผลการนับคะแนนอย่างไม่เป็นทางการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนด ภายใน ๖๐ วันหลังจาก พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ประกาศใช้
มาตรา ๑๒๖ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต	คณะกรรมการกำหนด

มาตรา	กำหนดเวลา
เลือกตั้ง หากมีผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคน ให้ใช้วิธีการจับสลาก ซึ่งต้องกระทำต่อหน้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด	ภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๓๘ ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง เมื่อกรรมการแต่ละคนพบเห็นการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดอันอาจเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกตั้ง และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยเลือกตั้งได้ สำหรับการดำเนินการของกรรมการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๑๖๖ มาตรการในการกันบุคคลไว้เป็นพยาน และการเพิกถอนการกันไว้เป็นพยาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดภายใน ๖๐ วันหลังจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

 มีการรับฟังความคิดเห็น

 ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

รายละเอียดของการรับฟังความคิดเห็นปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ดำเนินการตามแนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)

ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

พฤษภาคม ๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖ (นายนาถะฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๒๖๒